

Reservist blijkt 'waterproof' tijdens de grote landelijk oefening Waterproof

Soesterberg, 26 november 2008.

De Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reserve Officieren (KVNRO) organiseerde op 26 november een zeer geslaagd symposium "Civiel - Militaire samenwerking in de nationale veiligheid en de meerwaarde van de reservist".

Alle sprekers waren zonder uitzondering van oordeel dat de krijgsmacht, inclusief het reserve personeel, voor een duidelijke meerwaarde kan zorgen in tijden van crises en rampen.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) mevrouw Guusje Ter Horst kon het niet typerender zeggen na de oefening Waterproof van afgelopen november: 'We zijn een land van polderen, maar bij het bestrijden van een ramp is daar geen tijd voor. Er moet een duidelijke bevelstructuur komen, waarbij iemand snel en duidelijk de knopen doorhakt'.

Richtinggevend daarbij, zo zeiden vele sprekers, is het zogenaamde risicodiagram dat is opgesteld. Deze risico-inschatting is het beste te vergelijken met het in defensiekringen bekende principe Beoordeling van de Toestand (BVT). Kernthema tijdens het symposium was zeker ook de proef die is uitgevoerd tijdens de oefening Waterproof met een Landelijke Operationele Staf (LOS). Hoewel nog lang niet volledig uitgekristalliseerd, is het werken met een Landelijke Operationele Staf een richting die nader onderzoek vereist.

Ongeveer 280 genodigden reisden af naar het Evenementen Casino in Soesterberg. Naast vele civiele partners uit het domein van de crisisbeheersing en rampenbestrijding uiteraard een zeer grote groep militairen onder wie vele actieve reservisten.

Dagvoorzitter Kolonel Gerard Lettinga gaf als eerste de KVNRO-voorzitter, de luitenant-kolonel Willem Verheijen, het woord om in het kort de vereniging te positioneren als belangenvereniging en de nationale en internationale activiteiten nader toe te lichten. Daarna gaf de dagvoorzitter een schets van de ontwikkelingen binnen Defensie op het terrein van de crisisbeheersing en rampenbestrijding tot nu toe en in het bijzonder de rol van reservisten daarin ter inleiding van een 7-tal sprekers.

Als eerste beet het spits af de heer mr. Marcel van Eck. De heer Van Eck is de voormalig projectleider ICMS van het Ministerie van BZK. Hij belichtte in het kort de crisisbeheersing, defensie, de nationale veiligheid en de crisisbesluitvorming zoals deze nu is opgezet. Daarbij gaf hij, mogelijk ten overvloede, toch nog eens aan dat defensie van een zogenaamde 'vangnet' constructie inmiddels is doorgroeid naar een structurele veiligheidspartner. We zullen moeten streven naar een vergroting van de effectiviteit en efficiency op het terrein van veiligheid en crisisbeheersing. Een waarschuwing was naar zijn oordeel op zijn plaats om stil te staan bij diverse typen crises. Een financiële crisis, waarin we nu zijn beland, vraagt om een totaal andere aanpak dan de typen crises tot nu toe. Tot slot gaf hij nog het grote belang aan van een goede informatiestroom tijdens crises.

Prof. dr. Rob de Wijk, directeur Den Haag Centrum voor Strategische Studies, nam als uitgangspunt de strategie in relatie tot nationale veiligheid. De werkwijze daarbij is om door middel van analyse, via strategische planning naar opvolging en beleid te komen. Nationale veiligheid is in het geding bij bedreiging van: territoriale, economische, ecologische en fysieke veiligheid, alsmede sociale en politieke stabiliteit. Daarbij attendeerde hij het gehoor op het gevaar dat een nationale mindset ontbreekt. Verder wees hij op de nieuwe instabiele situaties die er ontstaan, met name door de steeds schaarser wordende hulpbronnen. Daarbij spelen sterk mee de verschuivende machtsverhoudingen die zullen leiden tot een multipolaire wereld en mogelijk tot marginalisatie van de Europese Unie. Tot slot hield hij een pleidooi om de overheidsregie te versterken, de

Symposium KVNRO - "Civiel - Militaire samenwerking in de nationale veiligheid en de meerwaarde van de reservist" Soesterberg 26 november 2008

continuïteit aan de kant van het bedrijfsleven te verhogen en de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van de burger te vergroten.

Als derde spreker verwelkomde de dagvoorzitter de burgemeester van Terneuzen, de heer Jan Lonink. De heer Lonink is voorzitter van de Veiligheidsregio Zeeland. Naast vele verwijzingen naar daadwerkelijke inzet (Elektriciteitsstoring en gasstoring in Hulst) konden ook niet onvermeld blijven de vele oefeningen (Oefening kerncentrale Borssele) in het Zeeuwse, waarbij Defensie in het verleden betrokken is geweest en vooral ook de militaire ondersteuning bij grote evenementen. Heel speciaal in Zeeland is de positie van de Officier Veiligheidsregio (OVR) die vanaf GRIP 3 vast lid is van het Regionaal Operationeel Team (ROT). De OVR neemt in Zeeland ook al geruime tijd deel aan multidisciplinaire projecten en oefeningen. Zeeland loopt daarmee enigszins voorop.

Een gewaardeerde spreker op een symposium is altijd weer de heer Don Berghuijs, directeur Veiligheidsregio Rotterdam - Rijnmond. Met een bijdrage over de samenwerking op regionaal niveau. De heer Berghuijs wijst erop dat militaire inzet bij rampen van alle tijden is. Als groot verschil met de vorige eeuw schets hij een verschuiving van handlangers naar meer hoogwaardige specialismen. Centraal in de regionale samenwerking staat steeds meer de netwerkorganisatie. Noodzakelijk om het grote aantal partijen in de regio aan te sturen. Een directe vereiste is vooral multidisciplinair oefenen. Reden waarom de Politieacademie, de Nederlandse Defensieacademie (NLDA) en het Nederlands Instituut Fysieke Veiligheid (NIFV) de handen ineen hebben geslagen om multidisciplinaire oefenscenario's te ontwikkelen. Deze scenario's kunnen dan prima worden gebruikt in de regionale setting.

Defensie liet zich op het symposium vertegenwoordigen door de Kolonel drs. Teun Baartman, Chef-staf directie Operaties van het Commando Landstrijdkrachten (CLAS). Zijn bijdrage centreerde zich rondom de inzet van reserve personeel bij nationale operaties. De kolonel benadrukte vooral de cultuuromslag die er ook aan defensiekant gaat plaatsvinden. Samenwerken met regionale en bovenregionale partners in de crisisbeheersing vraagt om een actieve benadering en vraagt om een andere cultuur. Hij bespeurt echter ook een nieuwe ontwikkeling, ingezet vanuit de andere taakstelling van defensie in een expeditionaire macht, waarbij steeds meer gaat worden afgeweken van eenhoofdige leiding. Bij internationale operaties is niet alleen Defensie betrokken, het gaat ook om Buitenlandse Zaken en niet te vergeten Ontwikkelingssamenwerking. Ook in nationale operaties zal hier rekening mee moeten worden gehouden. De reservist heeft daarin een centrale positie. Hij is degene die beide werelden kent en als intermediair kan fungeren. Zijn rol zou wel eens essentieel kunnen zijn. Mede ook bij vraagstukken als de bescherming van vitale belangen. Bovenregionale en nationale inzet van reserve personeel op een zevental gebieden van vitaal belang. Daarbij gaat het o.a. over liaisongroepen voor oppervlaktewater, energie, gezondheid, NBC, cultureel erfgoed en Openbare Orde en Veiligheid. Deze LSO-groepen vallen direct onder het bureau Nationale operaties (NATOPS) van sectie G3 van de Directie Operaties van het Commando Landstrijdkrachten.

Het slotakkoord van het symposium werd verzorgd door een tweetal Reserve-Officieren. De Luitenant-kolonel Gerard van der Thiel, Korpscommandant Nationale Reserve en de Luitenant-kolonel Gerrit van Rijssen, Officier Veiligheidsregio Utrecht als ervaringsdeskundige in de veiligheidsregio. De overste Van der Thiel geeft aan dat het Korps NATRES een volwaardig onderdeel is van het Commando Landstrijdkrachten met 3000 functies en een vulling van 90%. Het Korps functioneert op basis van vrijwilligheid. Vrijwilligheid als basis voor inzet en meerwaarde. Het Korps is een flexibel inzetbare militaire capaciteit van mensen met levenservaring en civiele kennis. Het Korps, dat zich concentreert op een aantal eenvoudige kerntaken, kan zeer goed worden ingezet ter ondersteuning van civiele veiligheidspartners (met name politie) in de Nationale Veiligheid.

Symposium KVNRO - "Civiel - Militaire samenwerking in de nationale veiligheid en de meerwaarde van de reservist" Soesterberg 26 november 2008

De Luitenant-kolonel Gerrit van Rijssen zoemde nog eens kort in op het functioneren van een Officier Veiligheidsregio (OVR). Hij benadrukte dat het zeker in de koude fase gaat om belangrijke functies in het civiele veiligheidsdomein. Dit vraagt om extra competenties van het defensiepersoneel. Heel veel specifieke deskundigheid is nodig. Veel zal bij het reserve personeel aankomen op zelfstudie. De OVR staat de civiele sector bij met militaire middelen, kennis en vaardigheden en vervult als zodanig een sleutelfunctie. Hij pleitte voor een senior OVR in de rang van Luitenant-kolonel ter vervanging van de Commandant RMC in het regionale beleidsteam van de veiligheidsregio.

Kolonel Gerard Lettinga bedankte als dagvoorzitter de aanwezigen voor hun aandachtig gehoor tot aan de laatste spreker en gaf aan te hopen dat dit symposium een daadwerkelijke bijdrage heeft geleverd aan meer bekendheid ten aanzien van de inzet van het reserve personeel van de krijgsmacht in perioden van crises. De Vereniging zal zich beraden op mogelijke vervolgvactiteiten op dit congres vanaf 2009.